

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
001/2026	Eldrerådet	OR	27.05.2026
001/2026	Funksjonsnedsettes Råd	OR	26.05.2026
002/2026	Ungdomsrådet	OR	27.05.2026
003/2026	Formannskapet	OR	03.06.2026
004/2026	Kommunestyret	OR	17.06.2026

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Aina Olene Tveit	K2-G00, K3-&40	26/139

Orienteringssak og status i arbeidet med Framtidas helse og velferd.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret tar saken til orientering.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet, 03.06.2026

Kommunestyret tar saken til orientering.

Ungdomsrådet - 002/2026

UNG - behandling

UNG - vedtak:

Ungdomsrådet støtter kommunedirektørens forslag til vedtak.

Eldrerådet - 001/2026

ELD - behandling

fra eldrerådet, foreslått av Alan G. Jeff Thompson, Sosialistisk Venstreparti

Eldrerådet mener det foreløpige kunnskapsgrunnlaget i for liten grad synliggjør sammenhengen mellom framtidig tjenestebehov og nødvendig kapasitet innen bygg, arealer og teknisk infrastruktur. Økt behov for heldøgns plasser, dagsentertilbud og mer komplekse hjemmetjenester vil kreve betydelige investeringer og økte driftskostnader. Eldrerådet ber derfor om at videre arbeid tydelig integrerer tjenesteutvikling med eiendomsstrategi, arealbehov, investeringsbehov, økonomiske konsekvenser og realistisk gjennomføringsevne.

Følgende medlemmer tok ordet i saken:

Alle medlemmene tok ordet i saken.

ELD - vedtak:

Eldrerådet tar saken til orientering med følgende tilleggspunkt: Eldrerådet mener det foreløpige kunnskapsgrunnlaget i for liten grad synliggjør sammenhengen mellom framtidig tjenestebehov og nødvendig kapasitet innen bygg, arealer og teknisk infrastruktur. Økt behov for heldøgns plasser, dagsentertilbud og mer komplekse hjemmetjenester vil kreve betydelige investeringer og økte driftskostnader. Eldrerådet ber derfor om at videre arbeid tydelig integrerer tjenesteutvikling med eiendomsstrategi, arealbehov, investeringsbehov, økonomiske konsekvenser og realistisk gjennomføringsevne.

Formannskapet - 003/2026

FOR - behandling

Følgende medlemmer tok ordet i saken:

Kjell Arnold Pettersen (R)

Kommunedirektøren svarte på spørsmål

Vegard Mjelkestøl (Sp)

Lillian Nordengen (Sp)

Ordfører Håvard Handeland (Ap)

FOR - vedtak:

Kommunestyret tar saken til orientering.

Kommunestyret - 004/2026

KOM - behandling

Følgende medlemmer tok ordet i saken:

Sigrid B. Fatnes (Sp)

Kommunedirektøren svarte på spørsmål

Steinar Jørgensen (Uavh.)

KOM - vedtak:

Kommunestyret tar saken til orientering.

Formål med saken

Kommunen arbeider med å utvikle et kunnskapsgrunnlag for «Framtidas helse og velferd». Formålet med arbeidet er å sikre en bærekraftig dimensjonering og organisering av helse- og omsorgstjenestene i møte med framtidige behov, særlig som følge av demografiske endringer. Denne sakens formål er å gi kommunestyret en foreløpig status på arbeidet og presenterer sentrale funn så langt.

Sammendrag

Kunnskapsgrunnlaget utarbeides av Norconsult AS i samarbeid med Sauda kommune.

Analysene som er gjennomført så langt viser tydelige utviklingstrekk i befolkningssammensetningen fram mot 2050. Særlig økningen i antall eldre med omfattende bistandsbehov vil påvirke tjenestetilbudet betydelig.

Behov for flere heldøgns omsorgsplasser

Foreløpige beregninger viser at kommunen i perioden 2030–2050 vil få behov for om lag 30–40 flere heldøgns omsorgsplasser. Dette skyldes i hovedsak økning i antall eldre innbyggere over 80 år. Det forventes samtidig at en større andel av brukerne vil ha omfattende pleie- og omsorgsbehov, inkludert demens og annen kognitiv svikt.

Endring i tjenesteprofil

Utviklingen tilsier behov for en gradvis justering av tjenesteprofilen, med:

- økt vekt på institusjonsbaserte tjenester
- noe redusert andel hjemmebasert omsorg for de mest ressurskrevende brukerne

Dette innebærer at flere eldre med omfattende bistandsbehov i framtiden vil ha behov for institusjonsplass framfor å motta hjemmebaserte tjenester.

Utvikling av hjemmetjenesten

Samtidig med behovet for endring i tjenesteprofil, vil hjemmetjenesten få:

- økt oppdragsmengde
- større kompleksitet i oppgavene
- økt arealbehov

For å møte dette behovet vil det være nødvendig å:

- styrke kapasiteten i hjemmetjenesten
- videreutvikle kompetansen
- ta i bruk enda mer velferdsteknologi, herunder digitale trygghetsløsninger og støtteverktøy
- utvide og tilpasse disponible areal

Behov for utvikling av dagsentertilbudet

Foreløpige vurderinger viser at det også vil være behov for å omstille og utvide dagsentertilbudet i årene framover. Det anses som sannsynlig at kapasiteten bør minst doubles i takt med økningen i antall eldre og personer med demens/kognitiv svikt.

Vurdering

De foreløpige funnene viser at kommunen står overfor betydelige endringer i behovet for helse- og omsorgstjenester.

Økningen i antall eldre med omfattende bistandsbehov vil utfordre dagens kapasitet, kreve investeringer i bygg og anlegg, og forutsette en annen balanse mellom institusjonsbaserte og hjemmebaserte tjenester.

Samtidig må hjemmetjenesten rustes til å håndtere flere brukere og mer komplekse oppgaver, hvor teknologi vil være en sentral del av løsningen.

Videre understreker utviklingen behovet for å styrke forebyggende og avlastende tilbud, både for å støtte brukere og pårørende og for å bidra til en helhetlig og bærekraftig tjenestemodell.

Det vil være viktig at kommunen allerede nå planlegger for behovet som kommer i årene fremover. Kapasiteten bør økes trinnvis i takt med den demografiske utviklingen og eventuelle andre faktorer som kan påvirke. Dette for å sikre bærekraftige og forsvarlige tjenester også på lengre sikt.

Utredningsarbeidet med Framtidas helse og velferd pågår og er ikke ferdig før i månedsskiftet september/oktober 2026. Det tas derfor forbehold om presisjonsgraden i denne orienteringssaken som er ferdigstilt 13. mai. Det planlegges for en muntlig presentasjon av saken i kommunestyret ved Norconsult den 17. juni.

Videre arbeid

Arbeidet med kunnskapsgrunnlaget fortsetter. Det vil bli lagt fram en ny sak med konkrete anbefalinger når kunnskapsgrunnlaget er ferdigstilt innen 2026.

Gjeldende planer, retningslinjer og vedtak

Kommunestyre - sak 137/2024 - verbalpunkt 14

Kommunestyre - sak 131/2025 - verbalpunkt 15

Kommunestyre - sak 001/2026 - fremdriftsplan

Sauda, den 13.05.2026

Tommy-René Stordal, kommunedirektør